

Tid Tisdagen den 12 juni 2018 kl. 17.00 – 17.40
Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset
Justerat Tisdagen den 19 juni 2018

Katarina Luhr

Jonas Naddebo

Närvarande**Beslutande ledamöter:**

Katarina Luhr (MP) ordföranden

Jonas Naddebo (C) vice ordföranden

Maria Östberg Svanelind (S)

Måns Lönnroth (S)

Mervi Mäkinen Andersson (S)

Jonas Svanfeldt (S)

Hampus Rubaszkin (MP)

Rikard Warlenius (V)

Lars Jilmstad (M)

Torbjörn Erbe (M)

Helena Ljungberg (M)

Tjänstgörande ersättare:

John Myhrman (M)

för Christoffer Järkeborn (M)

Sabine Pettersson (L)

för Joar Forssell (L)

Ersättare:

Jakob Sahlin (S)

Linda Agetoft (S)

Hanna Begler (MP)

Linnéa Joandi (MP)

Mia Lundquist (V)

Alicja Lindell (M)

Anders Sätterberg (M)

Märta Martin Åkesson (C)

Ulrika Hoff (KD)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm, Monika Gerdhem, Inger Gjesdahl, Gustaf Landahl, Lena Mittal, Mikael Nyberg, Daniel Persson, Maria Svanholm, Reza Tehrani, Emily Tjäder, Malin Tappefur och personalföreträdaren Luis Lopez samt borgarrädssekreteraren Albin Arleskär.

§ 1

Närvarorätt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att medge närvarorätt vid dagens sammanträde till Inger Gjesdahl, Reza Tehrani och Luis Lopez.

§ 2

Val av justerare och tid för justering

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utser vice ordföranden Jonas Naddebo (C) att tillsammans med ordföranden Katarina Luhr (MP) justera dagens protokoll.

Justering sker tisdagen den 19 juni 2018.

§ 3

Anmälan av föregående protokoll

Protokoll 4/2018 från miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde den 15 maj 2018 anmäls.

§ 4

Anmälan av inkomna skrivelser till miljö- och hälsoskyddsnämnden

Inkomna skrivelser m.m. till miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt förteckningar från den 31 maj och den 12 juni 2018 anmäls.

§ 5

Anmälan av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen

Beslut

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen från och med den 21 april 2018 till och med den 18 maj 2018.

Handlingar i ärendet

Lista över delegationsbeslut ur ECOS för delegationsperioden 2018-04-21 – 2018-05-18.

§ 6**Anmälan av protokoll från rådet för funktionshinderfrågor**

Protokoll nr 3/2018 från sammanträde med rådet för funktionshinderfrågor vid miljö- och hälsoskyddsnämnden och fastighetsnämnden från den 9 april 2018 anmäls.

§ 7**Anmälan av minnesanteckningar från presidiummöte med nämndens råd för funktionshinderfrågor**

Minnesanteckningar från möte mellan miljö- och hälsoskyddsnämndens presidium och rådet för funktionshinderfrågor vid miljö- och hälsoskyddsnämnden och fastighetsnämnden den 9 april 2018 anmäls.

§ 8**Yttrande över revisionskontorets årsrapport för miljö- och hälsoskyddsnämnden år 2017
Rapport från Stadsrevisionen**

Dnr 2018-4749

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande över revisionskontorets årsrapport för miljö- och hälsoskyddsnämnden år 2017.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 28 maj 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 9**Revidering av taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen och strålskyddslagstiftningen**

Dnr 2018-5293

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att föreslå att kommunfullmäktige fastställer förslaget till taxor för nämndens verksamhet enligt miljöbalken, och livsmedelslagstiftningen, bilaga 1-3 till förvaltningens tjänsteutlåtande, att gälla från den 1 januari 2019.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att föreslå att kommunfullmäktige fastställer förslaget till taxa för nämndens verksamhet enligt strålskyddslagen, bilaga 4 till förvaltningens tjänsteutlåtande, att gälla från och med kommunfullmäktiges antagande av taxan.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 1 juni 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 10**Dataskyddsombud för miljö- och hälsoskyddsnämnden
Anmälan av delegationsbeslut**

Dnr 2018-5292

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens anmälan av beslutet att utse ett dataskyddsombud för nämndens räkning.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 28 maj 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 11**Riktad tillsyn fastighetsägares egenkontroll 2017****Redovisning av miljöförvaltningens rapport**

Dnr 2018-8657

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens rapport.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 18 maj 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 12**Tillsyn av verksamheters avfallshantering 2017****Rapport från miljöförvaltningen**

Dnr 2018-8541

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens rapport för tillsyn av verksamheters

avfallshantering 2017.

- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att översända rapporten till Stockholm Vatten och Avfall.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 27 april 2018.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V) enligt följande:

Det nära samarbetet mellan Stockholm Vatten och Avfall och miljöförvaltningens tillsyn på verksamheter är av stor vikt för att nå målen om 70% matavfallsinsamling. Avfallsnämnden har gett Stockholm Vatten och Avfall i uppdrag att utreda möjlighet att snarast införa obligatorisk matavfallsinsamling för verksamheter med möjlighet till dispens för verksamheter och fastighetsägare som av olika skäl inte kan sortera ut sitt matavfall. Det finns därför anledning att miljöförvaltningen följer med i det arbetet och anpassar sin kommunikation med verksamheter utefter vad kommunfullmäktige beslutar i den frågan. Fram till att vi har utrett frågan om obligatorisk matavfallsinsamling för verksamheter tror vi att det är viktigt att miljöförvaltningen fortsätter sin information till verksamheter om dom miljömässiga och ekonomiska vinsterna med separat matavfallsinsamling.

Särskilt uttalande lämnas av Sabine Pettersson (L) enligt följande:

Det är mycket oroande att förvaltningen bedömer att målen om utsortering av matavfall varken kommer att nå regeringens mål för 2018 eller stadens mål till år 2020. Stockholm ska vara en hållbar stad. Ska det bli möjligt måste alla stadens olika delar bli bättre på att se restprodukter ur ett resursperspektiv, där vi tar till vara på dem. Det finns olika sätt att angripa den här utmaningen, antingen med fler tvång och mer byråkrati, eller genom att underlätta för verksamheter och hushåll att sortera mer av sitt avfall. Vi tror på det senare.

Vi vill se att staden inför ett hyr- eller köpsystem som möjliggör för många fler att installera avfallskvarnar, samtidigt som hela infrastrukturen för att tillvarata matavfall, och omvandla avfall till biogas, måste utökas. Om Stockholm ska bli en hållbar stad, måste det bli lättare för människor att tillvarata de resurser som restprodukter, avfall och skräp består av. Med fler avfallskvarnar kan vi nå det målet.

§ 13

Tillsynsrapport 2017 - Tillsyn av inomhusmiljön i bostäder

Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Dnr 2018-8503

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna rapporten ”Årsrapport 2017 - Tillsyn av inomhusmiljön i bostäder”.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna rapporten till stadsdelsnämnderna, kommunfullmäktige, de kommunala bostadsbolagen och Hyresgästföreningen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 18 maj 2018.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 14

Beredskapsplan för livsmedelskontrollen

Dnr 2016-17285

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till Beredskapsplan för livsmedelskontrollen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 18 maj 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 15**Livsmedelsverkets föreskrifter om planering av kontroll vid slakt****Remiss från Livsmedelsverket, dnr 2018/01621**

Dnr 2018-7913

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 15 maj 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L) enligt följande:

Föreliggande ärende rör föreskrifterna för Livsmedelsverkets kontroller vid landets slakterier. Detta sker både vid stora slakterier och vid vilthanteringsanläggningar. Djuren behöver kontrolleras både innan och efter slakt. På stora slakterier har Livsmedelsverket ständig bemanning, men på det mindre slakterierna endast oregelbundet när kontroll krävs.

Livsmedelsverket beskriver att det under många år funnits problem kring planeringen för kontroll vid slakt. Situationen har förbättrats de senaste åren genom dialog med företagarna men Livsmedelsverket brottas fortfarande med svårigheter kring schemaläggning och bemanning. Ärendet berör inte konkret Stockholms stad, men vi vill ändå utifrån ett företagarperspektiv kommentera Livsmedelsverkets remiss.

Det är i huvudsak rennäringen som pekas ut som ett område där bristande schemaläggning från företagets sida och ändringar i schemat medför bemanningssvårigheter och kostnader för myndigheten. Vi kan ha förståelse för Livsmedelsverkets synpunkt och vi ställer oss självklart bakom en god djurhållning i livsmedelsindustrin. Men vi menar att Livsmedelsverket behöver ta hänsyn till den verklighet småföretagare har att hantera. Småföretagare är en grupp för vilka myndigheter och annan offentlig förvaltning behöver underlätta, inte försvåra genom stelbenta regler och orimliga krav på anpassning till myndigheternas arbetssituation och schemaläggning. Vi anser att små slakterier kommer ha svårt att kunna leva upp till Livsmedelsverkets krav.

Ersättaryttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i särskilt uttalande från vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L).

§ 16

Motion om ett bättre djurskydd och att allt kött som upphandlas i stadens verksamheter ska ursprungsmärkas, motion av Martin Westmont (SD) och Per Ossmer (SD)

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2018-6785

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 14 maj 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 17**Kontroll med fokus på hantering och tillagning av allergikost i skolkök****Redovisning av miljöförvaltningens rapport**

Dnr 2018-2495

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna rapporten ”Kontroll med fokus på hantering och tillagning av allergikost i skolkök”.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 20 maj 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 18**Publik laddinfrastruktur i Stockholm 2017**

Utvärdering

Dnr 2016-13075

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningarnas gemensamma förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna utvärderingen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 22 mars 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningarnas gemensamma förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L) enligt följande:

Vi välkomnar redovisad utvärdering om hur staden arbetat med att förbättra de publika laddmöjligheterna. Utvärderingen betonar att normalladdning och snabbladdning på gatumark är viktigt i arbetet med att utöka andelen fossilfria bilar i Stockholm. Förslagen på förbättringsåtgärder gällande tydlig skyltning, efterlevnad av tidsbegränsningar och användarvänliga betalsystem är viktiga att ta med sig i det fortsatta arbetet. Vi applåderar särskilt de lösningar som numera finns för laddningar i gatumiljö längs medgående parkering. Många andra städer klarar detta och numera även Stockholm. Vi ser fram emot det fortsatta arbetet med att underlätta för privata aktörer att etablera och investera i laddinfrastruktur på stadens mark.

Ersätтарыttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i särskilt uttalande från vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L).

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2018-7250

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 29 maj 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V) enligt följande:

Stadens natur ger oss stora värden, både rekreativa värden men även andra viktiga ekosystemtjänster såsom vattenrening, renare luft, bullerdämpning och skugga. Dessutom är naturen en förutsättning för ett rikt djur och växtliv, och en förutsättning för en rik biologisk mångfald även i staden.

Verktyget kompensation har tagits fram för att kunna användas vid exploatering av naturmark och innebär att människorna skall kompenseras för förlorade värden och att naturen, som har ett egenvärde, skall kompenseras för intrång som påverkar den negativt. Kompensation ska ske när exploatering negativt påverkar övergripande gröna funktioner och värden, t.ex. den gröna infrastrukturen eller speciellt känsliga naturområden och ekosystem. Kompensation skall också ske när icke betydelselös lokal påverkan sker på rekreations- eller naturvärden.

Men, kompensation, i betydelsen ersättning av förlorade

värden, är inte alltid möjlig. Ianspråktagen, värdefull naturmark kan inte ersättas någon annanstans. Att sätta ett relevant pris på förlorade naturområden eller förstörda ekosystem är därför svårt eftersom dessa värden inte kan återskapas inom rimlig tid. Dessa problem utgör bakgrunden till svårigheterna att hitta relevanta kompensationsåtgärder vid exploatering vilket även leder till att ianspråktagen grönmark i vissa fall har kunnat kompenseras med åtgärder som saknar ekologiska värden. Tanken kan aldrig vara att ett dyrt bostadsområde kan kompensera för en skog men de funktioner och värden som naturen ger kan i många fall flyttas och stärkas, på platsen för exploatering eller i närområdet. Hur detta ska ske eller att detta ska ske måste dock tydliggöras. Praktiska vägledningar och utvecklad lagstiftning på detta område är därför av stor vikt.

Ekosystemtjänsterna ger stora värden till staden och att skydda biologisk mångfald är en av världens stora globala utmaningar. När städerna växer måste därför även verktyget för ekologisk kompensation få en starkare roll. Här behövs ett helhetsgrepp och mycket större tydlighet och vi anser att förslagen i remissen är ett stort steg framåt.

Vi är särskilt positiva till den möjlighet som kompensationspooler kan innebära då staden kan fondera medel för att använda till större relevanta ekologiska kompensationsåtgärder.

§ 20

Fossilbränslefri organisation 2030

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2018-8308

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 28 maj 2018.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 21**Tidigt samråd detaljplan för Lövholmen 12****Remiss från stadsbyggnadsnämnden**

Dnr 2017-13049

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tillstyrka strukturplanen under förutsättning att:
 - 1.1 En miljökonsekvensbeskrivning för förslaget genomförs
 - 1.2 Planeringen tar utgångspunkt i att Lövholmen är ett utpekat miljöprofilområde
 - 1.3 Behovet av friyta utreds ytterligare i planeringen
 - 1.4 Förskolegårdarna och parkerna behöver utvecklas så att de får tillräckliga kvaliteter för en god utemiljö
 - 1.5 Ekologisk utredning för strandzonen genomförs
 - 1.6 Strandskyddet utreds
 - 1.7 Markföroreningar utreds
 - 1.8 Dagvattenutredning utförs
 - 1.9 Risken för översvämningar från Mälaren utreds
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 29 maj 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut och att därutöver anföra följande:

Att omvandla Lövholmen från ett industriområde till en blandad stadsdel med bostäder, skola och förskolor, parker och kontor är bra stadsutveckling för Stockholm. Tyvärr har en utdragen process inneburit att området förfallit med nedskräpning, skadegörelse och kriminalitet som följd. Nu behöver staden gå från ord till handling. I samband med att planarbetet inleddes för Lövholmen uttalade stadsbyggnadsnämnden att området har potential att bli ett nytt miljöspetsområde. Vi välkomnar uttalandet och anser att bebyggelsen av Lövholmen innebär ett bra tillfälle för byggindustrin att visa hur dagens spetsteknik inom miljöområdet kan användas. Låt byggindustrin ta täten utan detaljstyrning från stadens sida. Därutöver innebär Lövholmens närhet till vattnet potential för ett levande kajliv. Detta kan ske genom att tillgängliggöra kajerna för allmänheten där promenadstråk och brygg- och badanläggningar ingår. Därtill vill vi på sikt binda samman hela kajstråket mellan Gröndal och Marievik.

Med många nya boende i området växer behoven av nya parker, förskolor och skolor liksom utemiljöer anpassade för barn. Stadsdelen har efterfrågat en gård om minst 10 kvadratmeter per barn, men enligt förslaget i strukturplanen inrymmer förskolegårdarna endast 5 kvadratmeter per barn. Barnen hänvisas istället till de allmänna parkerna. Givetvis är det bra att parkerna byggs och öppnas upp för barnen men det väcker också många frågor kring hur små ytor som kan accepteras för barnens behov. Att bygga en socialt hållbar stad går hand i hand med en barnvänlig stad och barnkonsekvensanalyser måste få inta en tung position i stadens planering. Att ignorera barnperspektivet är på sikt både socialt och ekonomiskt kostsamt. Därför efterlyser vi en mer noggrann barnkonsekvensanalys i planarbetet för Lövholmen. Därutöver behöver strukturförslaget utvecklas så att förskolegårdar och parker får tillräckliga kvaliteter för vad en tät stadsdel kommer att kräva, inte minst gällande skötsel av parkerna som kommer att bli utsatta för hårt slitage.

När Stockholm växer är det extra viktigt att vi planerar och bygger ut staden på ett socialt hållbart sätt. Detta innebär bostäder som människor har råd att efterfråga samt blandade och trygga stadsdelar där människor trivs. När staden bygger nya stadsdelar är detta särskilt viktigt att beakta i ett tidigt skede. Det är både svårt och kostsamt att rätta till misstag i stadsplaneringen som ökar på segregationen. Därför efterlyser vi en handlingsplan för den sociala hållbarheten gällande Lövholmens utveckling. En plan som bland annat ska

innefatta vikten av blandning av upplåtelseformer och bostadsstorlekar samt bostadsvariationer i olika prisklasser. Tydliga krav på social hållbarhet ska ställas på byggaktörerna i området.

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V).

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersätтарыttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L).

§ 22**Miljöprovning av tunnelbana från Kungsträdgården till Nacka och Söderort****Remiss från Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen, i mål nr M 1431-17**

Dnr 2018-6522

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att i huvudsak tillstyrka ansökan om tillstånd och villkor, dock med ändring av villkor för buller i enlighet med vad som framgår av förvaltningens tjänsteutlåtande.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att ansökan bör kompletteras med vidare utredningar om masshantering/krossning och miljökvalitetsnormer för såväl vatten som luft.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tillstånd bör förenas med särskilda åtgärder för kompensation för verksamhetens intrång i allmänna intressen i samband med arbeten vid Sundsta Backe.
- 4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande som grund för nämndens

yrkande i målet.

- 5 Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslutar att uppdra åt förvaltningschefen eller den han sätter i sitt ställe att företräda nämnden i ärendet.
- 6 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 29 maj 2018.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 23

Klimatpåverkan från stockholmarnas konsumtion

Dnr 2018-7812

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna avrapporteringen av budgetuppdrag om att ta fram en beräkningsmodell för stockholmarnas konsumtionsbaserade klimatutsläpp.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 29 maj 2018.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP),

Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V) enligt följande:

Stockholms stads årliga uppföljning av stadens energianvändning och utsläpp av växthusgaser omfattar utsläpp inom stadens geografiska gränser och den inkluderar inte utsläpp från Stockholms stads konsumtion av varor och tjänster. Inkluderas utsläpp från all konsumtion blir utsläppen betydligt högre vilket är något vi varken får glömma bort eller sluta att arbeta med från stadens sida.

Beräkning av klimatpåverkan ur ett konsumtionsperspektiv är erkänt ett mycket komplext område och innefattar stora osäkerheter. Det är dock av stor vikt att staden/förvaltningen fortsätter att bevaka frågan och åskådliggör omfattningen då dessa utsläpp i dagsläget beräknas ha betydligt större klimatpåverkan per capita än stadens lokala utsläpp. Det finns ett stort internationellt intresse för konsumtionsbaserade utsläpp och förvaltningens fortsatta samarbete i olika former med organisationer som C40 och Climate Neutral Cities Alliance (CNCA) är viktigt för en framtida gemensam beräkningsmodell.

Det är viktigt att våra ansträngningar ökar för en mer cirkulär ekonomi och för att oftare och i fler sammanhang lyfta konsumtionens klimatpåverkande roll från stadens sida. De konsumtionsbaserade utsläppen är en av våra stora utmaningar och en fråga som vi inte kan sopa under mattan.

§ 24

Projektrapport C/O City

Vinnovaprojekt om urbana ekosystemtjänster

Dnr 2015-6203

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens rapport om avslutat VINNOVA-projekt C/O City.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 29 maj 2018.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 25**Tillsynsrapport 2017 – Tvätterier
Rapport från miljöförvaltningen**

Dnr 2018-6371

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna rapporten ”Tillsynsrapport 2017 - Tvätterier”.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna rapporten till de verksamhetsutövare i branschen som miljöförvaltningen har i sitt miljötillsynsregister samt till Sveriges Tvätteriförbund.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 29 maj 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 26**Ansökan om tillstånd till vattenverksamhet,
Hjorthagsgaraget**

Remiss från Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, i mål nr M 7611-17

Dnr 2018-8727

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tillstyrka ansökan om tillstånd och villkor, dock med ändring av villkor för buller i enlighet med vad som framgår av förvaltningens tjänsteutlåtande samt att villkor om resthalt av bensen i avlett grundvatten föreskrivs.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att uppdra åt förvaltningschefen att företräda nämnden i ärendet.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 30 maj 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 27**Trafikering av Bromma flygplats med Embraer 170****Förfrågan från Swedavia**

Dnr 2018-0013

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att om Embraer 170 ska trafikera Bromma flygplats så ska sådana konfigurationer användas som gör att villkor 4 innehålls.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att Swedavia ska till miljöförvaltningen kvartalsvis redovisa omfattningen av användningen av Embraer 170. Av redovisningen ska framgå

hur Swedavia säkerställt att villkor 4 innehålls.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 29 maj 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V) enligt följande:

Swedavia har meddelat att de har fått förfrågningar från flygbolag om att använda Embraer 170. Även om det för tillfället inte finns någon konkret förfrågan om att få sätta in flygplanstypen på någon specifik destination menar Swedavia att de behöver kunna lämna besked till flygbolagen.

Bromma flygplats har ett antal villkor kopplade till sitt tillstånd enligt miljöbalken. Vi förutsätter att en eventuell användning av Embraer 170 blir uppföljningsbar och att den sker inom ramen för villkor 4 i miljötillståndet; ”Ljudemissionerna får ej överstiga 89 EPNdB i medeltal för de tre mätpunkterna enligt ICAO Annex 16, Vol 1.”

Vi menar samtidigt det är beklagligt att flygbolag fortfarande efterfrågar flygplanstyper som både ger större utsläpp per passagerare men också bullrar betydligt mer jämfört med idag tillgängliga alternativ. Buller är ett av de största miljöproblemen i Stockholm och många boende runt just Bromma flygplats störs av buller.

I avtalet om Bromma flygplats mellan staden och staten (genom Luftfartsverket, LFV) så står det att ”LFV skall med olika åtgärder söka stimulera flygbolagen som trafikerar Flygplatsen att använda flygplan som har en lägre ljudemissioner än det maximalt angivna värdet.”. Detta är uppenbarligen något som behöver följas upp vidare då flygbolagen inte verkar vara direkt medvetna om den inriktning på verksamheten som LFV ska ha enligt avtal.

§ 28**Svealandskusten 2018****Årsrapport från Svealands kustvattenvårdsförbund**

Dnr 2018-8093

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna anmälan av Svealands kustvattenvårdsförbunds årsrapport "Svealandskusten 2018".
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att översända förvaltningens tjänsteutlåtande för kännedom till Svealands kustvattenvårdsförbund.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 28 maj 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 29**Revidering av föreskrifter HVMFS 2013-19 om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten****Remiss från Havs- och vattenmyndigheten Dnr 1308-17**

Dnr 2018-7567

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 21 maj 2018.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 30

Samråd om kraftigt modifierade vatten påverkade av vattenkraft

Remiss från vattenmyndigheterna Dnr 537-3521-2016

Dnr 2018-8361

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 20 maj 2018.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 31

Lägesrapport – utredning borsttvätt för båtar

Dnr 2018-7685

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningarnas

gemensamma förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna lägesrapporten.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens och idrottsförvaltningens gemensamma tjänsteutlåtande från den 15 maj 2018.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningarnas gemensamma förslag.

§ 32

Rekommendation för konstgräs, gummigranulat och platsgjutet gummi Förslag från miljöförvaltningen

Dnr 2018-1511

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att uppdra åt förvaltningen att remittera rekommendation med förvaltningens tjänsteutlåtande och bilagor till berörda nämnder och bolag i staden.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 12 juni 2018.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP),

Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V) enligt följande:

Det är glädjande att de nya riktlinjerna för konstgräs, gummigranulat och platsgjutet gummi nu är redo att gå ut på remiss inom staden. Konstgräsplaner är, efter vägtrafiken, en av de större källorna för spridning av mikroplast och det är viktigt att så mycket som det är möjligt förhindra dessa material att läcka ut i vår omgivning. Spridningen av mikroplaster till mark och vatten är en stor miljöutmaning och de nya riktlinjerna kommer bli en viktig pusselbit i staden övergripande arbete mot mikroplast och en viktig del i den kommande handlingsplanen mot mikroplast i staden.

§ 33

**Att se regnvattnet som en resurs, och ta tillvara på det.
Skrivelse från Jonas Naddebo (C) och Joar Forssell (L)**

Dnr 2018-10016

Beslut

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Handlingar i ärendet

Skrivelse från Jonas Naddebo (C) och Joar Forssell (L) om att se regnvattnet som en resurs, och ta tillvara på det.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt sitt förslag.

§ 34

Förvaltningschefens information

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm informerar om vilka som är tjänstgörande förvaltningschef under sommaren.

Avdelningscheferna informerar om händelser som skett inom sina respektive verksamhetsområden.

Ordföranden Katarina Luhr (MP) önskar nämnden och förvaltningen en glad sommar.

Nämnden och förvaltningen önskar ordföranden detsamma.

Vid protokollet

Lena Mittal